

[Grothe Philip.]

har deres baggrund direkte eller indirekte i et lovgivningsarbejde, som det radikale venstre har medansvar for. Den politiske skillelinje mellem det radikale venstre og regeringen ligger, som jeg allerede påpegede det under førstebehandlingen af finanslovsforslaget; i de helt usædvanlig store beløb, der i år er afsat til reserver, og det spillerum, der herved lægges op til, for at regeringen kan få gennemført nye store udgiftkrævende love.

Følger man vort forslag om at nedsætte reserveerne med 575 mill. kr., vil overskuddet på drifts- og anlægs- og udlånsbudgettet blive tilsvarende større. Dette anser vi i sig selv for et gode, da det vil betyde en større finansiel stramning i det kommende finansår. Formålet hermed er i første række at fremskynde nedbringelsen af vort underskud på betalingsbalancen ved at holde igen på den hjemlige efterspørgsel og dermed frigøre arbejdskraftressourcer til de erhverv, der enten er eksporterende, eller som konkurrerer med importvarer.

Det går som en rød tråd igennem den nylig afgivne rapport fra det økonomiske råds formandskab, at vismændene finder regeringens planlagte finansielle stramning for ringe, og jeg kan vanskeligt tænke mig, at de vil lade sig berolige af de eventuelle forsikringer, jeg forestiller mig ministeren vil komme med om, at den overbalancering man stiller imod for det næste år, efter de seneste oplysninger, vi nu har, ser ud til at blive større end overskuddet for indværende finansår.

Man må også på ny minde om, således som det blev citeret fra vismandsrapporten af hr. Hans Kjær her i formiddags, at med stigende niveau for de offentlige udgifter kræves der et stigende overskud på drifts- og anlægsbudgettet for at opnå en økonomisk stramning af en bestemt størrelse.

Den økonomiske årsrapport, som vi har fået i hænde for få dage siden, giver et forholdsvis optimistisk billede af den øjeblikkelige økonomiske situation. I disse måneder ser det ud til, at vi er inde i ret smult vande med udsigt til opgang i de internationale konjunkturer, forbedring af vort bytteforhold og aftagende underskud på betalingsbalancen.

Men dels er der stadig et betalingsbalanceunderskud tilbage på årsbasis på ca. 2 milliarder kr., dels må vi regne med et forstærket hjemligt efterspørgselspres i sidste del af 1972, som vi bør pejle ind efter allerede nu i vor finanspolitik.

Vismændene siger direkte i deres oplæg, at man må forudse, at der i løbet af finansåret vil melde sig et behov for ændringer i kontraktiv retning, det vil sige behov for udgiftsbesparelser eller skatte- og afgiftshøjelser. Også det økonomiske sekretariats økonomiske årsrapport fra marts i år forudser en vending i de samfundsøkonomiske forhold i løbet af 1972, senest omkring årsskiftet 1972-73. Risikoen for uheldig indvirkning på betalingsbalanceudviklingen vil i høj grad bero på, om eksportindtjeningen stiger tilstrækkelig hurtigt, og det tilføjes — jeg citerer fra den omdelte stencilerede økonomiske oversigt fra kapitel III, hvor der siges:

„Det er derfor afgørende, at der ikke gennem en for hurtig ekspansion af den indenlandske efterspørgsel åbnes op for et efterspørgselspres, der lægger en bremse på den videre forbedring af betalingsbalancen.“

Indtræder vi i fællesmarkedet, vil løsningsen af vore valutaproblemer nok lattes. Men vi må i 1973 regne med en stigning i importen, bl.a. i forbindelse med importafgiftens bortfald, der på ny vil gøre betalingsbalanceproblemerne meget centrale.

Hr. Lysholt Hansen nævnte behovet for i andet halvår at få en stramning af vores økonomiske politik, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at spørge, hvordan regeringen agter at foretage denne stramning.

Hvad jeg foreløbig har sagt, og som går på behovet for en finansiel stramning i næste finansår, er dog kun den ene side af begrundelsen for vort forslag om at nedsætte reserveerne på finanslovsforslaget.

Den anden side — og det langt vigtigere — er hensynet til den økonomiske balance i de kommende år. Økonomi- og budgetministeren har den 6. marts i år sendt finansudvalget en oversigt over lovforslag, der er fremsat eller på daværende tidspunkt ventedes fremsat af regeringen i folketingsåret 1971-72, og som vil påvirke statens udgifter i finansåret 1972-73. Inklusive en minuspost